

انگشتر به دست کردن

انگشتر بدست کردن یک سنت اسلامی است و در روایات «تختم» خوانده شده است. ائمه اطهار علیهم السلام بر این سنت تاکید ورزیده، در مورد جنس انگشتر، نوع نگین و نقش آن به تفصیل سخن گفته اند. از آنجا که امروزه تهاجم فرهنگی دشمنان شریعت به روشهای مختلف، جامعه را در معرض انحراف قرار داده و حتی نوع زیور و پوشش مسلمانان را دگرگون ساخته است، جا دارد سنت و اخلاق ائمه علیهم السلام در پوشش، ترویج گردد. بسی زشت است که مردان مسلمان انگشتر طلا بدست کنند و حرمت آن را ندانند.

محتویات

انگشتر، سنت اسلامی

نقش نگین انگشتر

نقش نگین خاتم الانبیاء

منابع

پیوند

انگشتر، سنت اسلامی

پیروان هر کیش و مذهبی برای خود نشانه ای دارند که با آن شناخته می شوند؛ چنانکه مسیحیان صلیب و هندوها و بوداییان خال سرخ در پیشانی و موهای مخصوص دارند. اهل ایمان نیز با علاماتی شناخته می شوند. یکی از این علامات، انگشتر بدست راست کردن است. امام حسن عسکری علیه السلام می فرماید: نشانه های مؤمن، پنج چیز است: پنجاه و یک رکعت نماز در شبانه روز، زیارت اربعین، انگشتر بدست راست کردن، پیشانی را در سجده بر خاک نهادن و خواندن «بسم الله الرحمن الرحیم» با صدای بلند.

استفاده از انگشتر، سنتی است که رسول گرامی اسلام به آن اهمیت می داد و پس از نبی مکرم، اهل بیت علیهم السلام و پیروان آنان بر انجام دادن این سنت محمدی صلی الله علیه و آله اصرار ورزیدند. وقتی رسول خدا صلی الله علیه و آله شریعت خویش را به مردم ابلاغ کرد، در اواخر سال ششم هجری به پادشاهان و امپراتوران بزرگ عصر خود نامه هایی نگاشت و آنان را به پذیرش دین حق دعوت کرد. آنگاه برای رسمی ساختن نامه ها دستور داد انگشتری بسازند و نامش را بر آن بنویسند تا بدین وسیله نامه ها را مهر زنند.

این انگشتر که گویا اولین انگشتر پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله بود، همواره تا آخر عمر مبارک حضرت مورد استفاده قرار می گرفت. پس از او امامان معصوم علیهم السلام نیز به «تختم» مقید بودند و یک یا چند انگشتر داشتند. انگشتر در ابتدای کار علاوه بر ثواب، جهت رسمیت بخشیدن به نامه ها و مهر کردن آن مورد استفاده قرار می گرفت. به تدریج این سنت محمدی در میان خلفا و سلاطین به گونه ای دیگر رایج شد. برخی از آنان از انگشترهای گرانبها و آن هم چه بسا به قصد فخرفرشی و تجمل استفاده می کردند. به تدریج مهرها از انگشتر جدا شد و نگهداری مهر سلطنتی یکی از پست های دربار شد.

علما و مراجع تقلید نیز در پاسخ نامه های شیعیان نوشته خود را مهر می زدند و به سبب اهمیت و ارزش مهر در حفظ آن می کوشیدند.

نقش نگین انگشتر

بدیهی است آنچه از زبان پیامبران و امامان علیهم السلام درباره فضیلت انگشتر و نوع نگین و نوشته آن نقل شده، بدون عنایت به این اصول، قانع کننده نیست و چه بسا شبیهاتی را بر اذهان مستولی می سازد:

- پیغمبر اسلام و اهل بیت علیهم السلام انگشتر را به قصد زینت و تفاخر و تجمل بدست نمی کردند.
- آن بزرگان انگشتر بدست کردن و دقت در نقش نگین آن را از سنت های مهم و نشانه اهل ایمان می دانستند.

- با بررسی و تطبیق تاریخ سیاسی زمان پیغمبر و ائمه علیهم السلام و ملاحظه کلمات حک شده بر نگین انگشتر آنان، رابطه تنگاتنگ این دو را درمی یابیم. بدین بیان که پیغمبر بزرگ اسلام و ائمه هدی علیهم السلام در انتخاب نقش نگین خود شرایط و اوضاع و احوال حاکم بر جامعه و مسلمانان را مورد توجه قرار می دادند. به عبارت دیگر، این رفتار آنان نوعی واکنش و پاسخ مناسب به شرایط اجتماعی و سیاسی جامعه بود. این پاسخ گاه به شکل تایید و تشکر آشکار می شد و زمانی در قالب اعتراض.
- نقش نگین ائمه علیهم السلام گاه به سبب دگرگونی های جامعه تغییر پیدا می کرد. حضرت ابی عبدالله علیه السلام عبارت «ان الله بالغ امره» و حضرت سجاد علیه السلام جمله «حزی و شقی قاتل الحسین» را بر نگین خود نقش کرده بودند. برخی از امامان علیهم السلام به سبب تغییر اوضاع سیاسی یا اجتماعی، نقش نگین خود را تعویض می کردند. چنانکه علی بن ابی طالب علیه السلام در دوران غصب خلافت و پس از آن نگین هایی با نوشته های متفاوت داشت.
- امامان علیهم السلام که به نوشته نگین خود عنایت داشتند، در معاشرت یا پاسخ به پرسش های اصحاب، نوشته نگین خود را مطرح می کردند و دوست داشتند اصحاب نیز چنین باشند، حتی آنان در گفتارهای خویش نقش نگین پدران خود را به اطلاع شیعیان می رساندند؛ چنان که برخی از ائمه علیهم السلام در ایام خاصی مثل جمعه و اعیاد دیگر، انگشتر پدرشان را بدست می کردند. حضرت سجاد علیه السلام به خاتم پدرش تخرم می فرمود. امام محمدباقر علیه السلام نیز به خاتم جدش امام حسین علیه السلام تخرم می کرد. شیخ عباس قمی روایت می کند که حسین بن علی علیه السلام به فرزندش علی بن حسین علیه السلام وصیت کرده، انگشترش را در دست او قرار داد و امر امامت را به او واگذاشت. آنگاه همین انگشتر به محمد بن علی و سپس به جعفر بن محمد علیهما السلام رسید.

نقش نگین خاتم الانبیاء

رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) پس از سالها تلاش و بردباری فراوان توانست ندای توحید را در شبه جزیره عربستان همگانی سازد. رسالت آن حضرت، رسالتی جهانی بود و سلاطین و شاهان عصر خود را به یکتاپرستی فراخواند. آن بزرگوار فرمان داد، برای رسمی کردن نامه هایش، مهری بسازند و بر روی آن نام وی را حک کنند. این مهر که چون انگشتری می نمود، از جنس نقره بود و پیوسته در دست راست آن حضرت جای داشت.

وقتی آن حضرت هنوز قدرت چندانی نداشت، در قراردادهای و عهدنامه ها محمد بن عبدالله، خوانده می شد و اجازه نمی دادند در پایان قراردادها جمله محمد رسول الله نوشته شود. زمانی که شوکت و عزت اسلام آشکار شد، او امپراتوران زمان خود را به یکتاپرستی فراخواند، نامه ها و پیامهای خود را با انگشتری که بر آن «محمد رسول الله» حک شده بود، مهر می فرمود.

عبارت «محمد رسول الله» در سه ردیف عمودی با ترتیب خاصی بر مهر کنده شده بود. در سطر اول بالا کلمه طیبه الله، در سطر دوم کلمه رسول و در پایین محمد (صلی الله علیه و آله).

حضرت امام صادق علیه السلام فرمود: نقش انگشتر رسول اکرم صلی الله علیه و آله «محمد رسول الله» بود. او همچنین از پدر بزرگوارش نقل می کند که: انگشتر رسول خدا صلی الله علیه و آله از جنس نقره بود و «محمد رسول الله» بر آن نقش بسته بود.

پیامبر اسلام در مکاتباتش خود را رسول الله خوانده است. این نقش نگین به جنبه آسمانی بودن پیامهای حضرت اشاره دارد. بر یکی از نگین های آن حضرت عبارت «صدق الله محمد رسول الله» حک گردیده بود. گرچه برخی از مورخان معتقدند، جمله «صدق الله» پس از رحلت پیامبر صلی الله علیه و آله اضافه گردید.

در بعضی از روایات آمده است که بر یکی از انگشتری های پیامبر اسلام، سه جمله «لا اله الا الله محمد رسول الله و علی ولی الله» حک گردیده بود. بنا به صحت روایت فوق، این نوشته بشارتی بر مؤمنان و پیامی به مشرکان است که این شریعت با وفات آن حضرت پایان نمی پذیرد و این شجره طیبه همچنان پرثمر و پرنور به راه خود ادامه می دهد.

در روایت دیگری امام صادق علیه السلام می فرماید: رسول خدا صلی الله علیه و آله دو انگشتر داشت. بر یکی نوشته شده بود: «لا اله الا الله» و بر دیگری «صدق الله».

حضرت امام رضا علیه السلام در حدیثی جامع در پاسخ به پرسش یکی از اصحاب خویش به بیان نقش های نگین راهبران معصوم علیهم السلام از حضرت آدم علیه السلام تا حضرت خاتم صلی الله علیه و آله و از حضرت خاتم صلی الله علیه و آله تا پدر بزرگوارشان حضرت موسی بن جعفر علیه السلام پرداخته است. آن بزرگوار در بخشی از این حدیث فرموده است: «و کان نقش خاتم محمد صلی الله علیه و آله، لا اله الا الله محمد رسول الله».

منابع

- انگشتری در اسلام (با اندکی تلخیص)، محمد زارعی، فرهنگ کوثر، آبان ۱۳۷۸، شماره ۳۲.

پیوند

انگشتر عقیق

برگرفته از «https://wiki.ahlolbait.com/index.php?title=انگشتر_به_دست_کردن&oldid=129362»

▪ از این صفحه ۴,۰۸۹ بار بازدید شده است
این صفحه آخرین بار در ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۰ ساعت ۰۸:۳۳ ویرایش شده‌است.